

Vállalati K+F Jelentés 2011

Tartalomjegyzék

<i>Bevezető</i>	3
<i>A Vállalati K+F Jelentés háttere</i>	4
<i>Megállapításaink</i>	5
<i>A felmérés tanulságai</i>	10
<i>Kapcsolat</i>	11

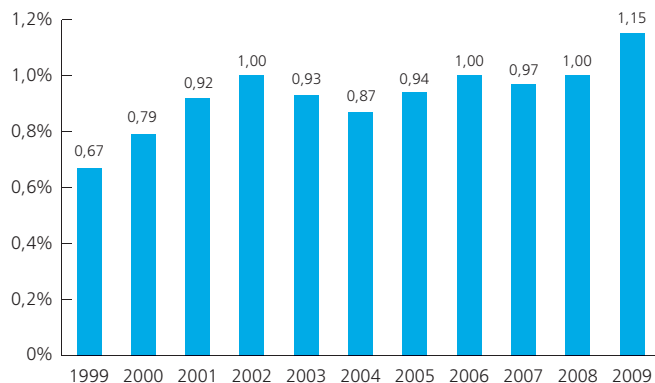
Bevezető

A hazai kutatás-fejlesztési és innovációs (K+F+I) politikából hosszú éveken át hiányzott a különböző részterületeket (ösztönzőrendszer, oktatás, stb.) összehangoló egységes szakmai koncepció, a tudatosan kialakított szabályozási környezet, a világos célrendszer és a megvalósítás megfelelő eszköztára. Nem véletlen tehát, hogy a K+F ráfordítások mértéke az elmúlt évtizedben a GDP 1%-ának környékén mozgott, miközben még egyértelmű növekedési tendenciáról sem beszélhetünk.

A közelmúltban meghatározott kormányzati célkitűzés azonban világosan megfogalmazza az elkövetkező évtized célját a K+F területén:

„...Magyarország a kutatás-fejlesztési ráfordítások szintjének a bruttó hazai termék 1,8 százalékos növelését kívánja elérni 2020-ig, úgy, hogy a teljes ráfordítási szinten belül a vállalati ráfordítások aránya tovább növekedjen¹...”.

A kutatás-fejlesztés ráfordításai Magyarországon 1999-2009 között a bruttó hazai termék (GDP) százalékában - Forrás: KSH

¹ Az Európa 2020 Stratégia végrehajtását megalapozó Nemzeti Reform Program (NRP), 2011. április, 21. old.

A Vállalati K+F Jelentés háttere

A Deloitte Magyarország K+F és állami támogatások üzletága első alkalommal végzett felmérést (Vállalati K+F Jelentés 2011 címmel) közel ötszáz hazai közép- és nagyvállalat körében a K+F tevékenységeik – különös tekintettel az adókedvezményekre és a támogatásokra – megvalósítását befolyásoló tényezőkkel kapcsolatban.

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint számos cég számára nem egyértelmű a K+F tevékenységek elkülönítése más tevékenységektől, és ezért nem, vagy csupán korlátozottan él a kapcsolódó kedvezményekkel. Miközben szinte nyilvánvaló, hogy a gyógyszeripari, vegyipari, vagy IT-szolgáltató cégeknél folynak K+F tevékenységek, talán meglepő módon, de a K+F intenzív ágazatok közé tartozik a pénzügyi szektor, az agrár- és élelmiszeripar, vagy például az energiaipar is.

A felmérés célja a szabályozási és támogatáspolitikai környezettel kapcsolatos javaslatok megfogalmazása volt; a kutatás éves ismétlése lehetőséget ad továbbá az elért eredmények és a cégek várakozásainak évenkénti összehasonlítására is.

A Vállalati K+F Jelentést a Figyelő „Top 200” 2009-es kiadásában szereplő cégek, a legnagyobb feltörekvő középvállalatok, valamint a 2009-ben legtöbb adót fizető vállalatok körében végeztük el, a kiválasztott cégek pénzügyi vezetőit, adózási vezetőit – illetve ahol nem volt erre lehetőség – ügyvezetőit kerestük meg. A kilenc kérdést tartalmazó kérdőív kitöltésére a megkérdezetteknek 2011 márciusában és áprilisában a Deloitte weboldalán volt lehetősége.

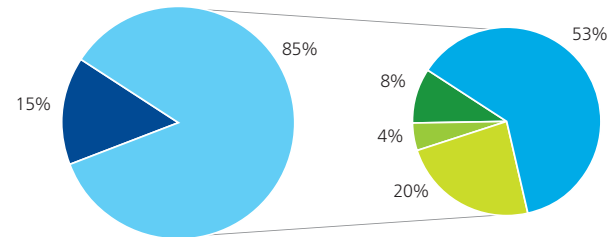
Megállapításaink

A vállalatok jellemzően árbevételük 1 százalékát fordítják kutatás-fejlesztésre, és a szabályozási környezet változatlansága mellett nem várható ezen ráfordítások növelése az elkövetkező években

A Vállalati K+F Jelentés 2011-ből kiderül, hogy a megkérdezett cégek 15 százaléka 2010-ben Magyarországon egyáltalán nem költött kutatás-fejlesztésre, 53 százalékuk pedig árbevételének kevesebb, mint 1 százalékát fordította erre. A megkérdezett cégek csupán 12 százaléka állította, hogy árbevételének több mint 5 százalékát fordította K+F tevékenységre.

A Vállalati K+F Jelentés 2011 emellett rávilágított arra is, hogy a szabályozási környezet változatlansága mellett a K+F tevékenységet folytató vállalkozások közel háromnegyede várhatóan nem fogja növelni a K+F ráfordításait az elkövetkező években, kifejezetten a K+F ráfordításai csökkenésére pedig a válaszadók 9 százaléka számít.

Költ cége Magyarországon kutatás-fejlesztésre, és ha igen, akkor 2010-ben az árbevétele hány százalékát fordította erre?

- Nem
- Igen, kevesebb mint 1%-ot
- Igen, 1-5% között
- Igen, 5-10% között
- Igen, több mint 10%-ot

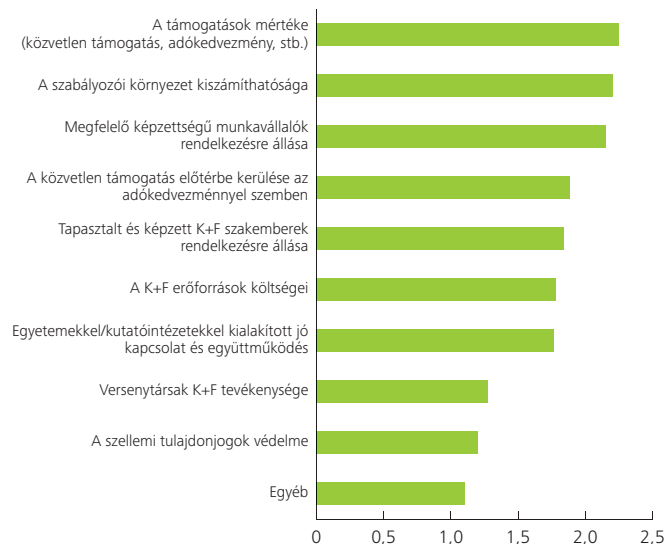
N=72

A válaszadók szerint a támogatási lehetőségek mértéke befolyásolja a K+F ráfordítások mértékét

Felmérésünkben azt is vizsgáltuk, hogy melyek lennének azok a külső tényezők, amelyek a hazánkban működő vállalatokat K+F ráfordításaik növelésére ösztönöznék. A válaszadók ezek közé sorolták a támogatások (adókedvezmények és közvetlen támogatások) mértékét, a megfelelő képzettségű munkavállalók rendelkezésre állását, a szabályozási környezet kiszámíthatóságát, valamint a közvetlen támogatások előtérbe kerülését az adókedvezményekkel szemben. A legkevésbé fontos, a vállalati K+F ráfordítások növelését ösztönző, külső tényezőként a szellemi tulajdonjogok védelmét, illetve a versenytársak K+F ráfordításainak mértékét tüntették fel a válaszadó cégek.

Az alábbi külső tényezők milyen mértékben befolyásolhatják a következő 2-3 év során az Ön cége K+F kiadásainak változását?

(A válaszadók az értékelést 0-tól 3-ig tartó skálán végezték, ahol a 0 a szerintük „befolyásoló hatással nem rendelkező tényezőt”, a 3 a szerintük „leginkább meghatározó tényezőt” jelenti.)

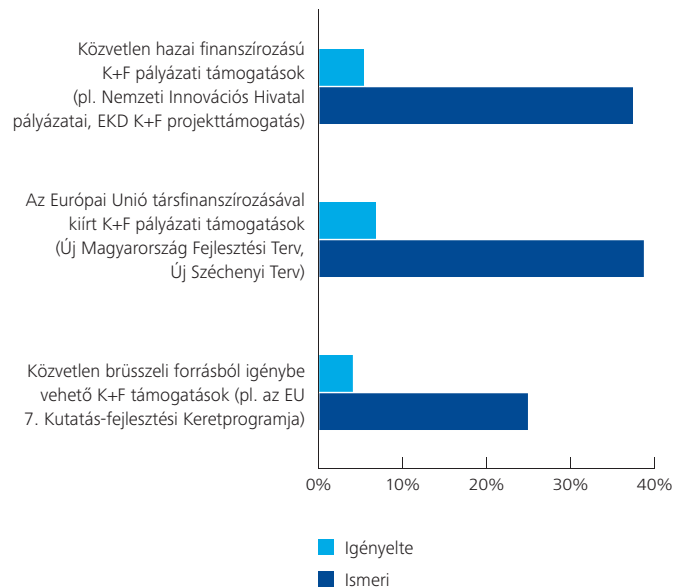

A támogatási lehetőségek közül az adókedvezmények szélesebb körben ismertek és használatosak a válaszadók körében, mint a pályázati támogatások. Az adókedvezmények igénybevételénél azonban komoly korlátnak tűnik az adóhatóság álláspontjának, illetve a vállalati tevékenységek K+F jellegének megítélése körüli bizonytalanság

A Vállalati K+F Jelentés 2011 – a cégek K+F ráfordításainak várható változása és a K+F ráfordításokat befolyásoló tényezők mellett – megvizsgálta, hogy a legfontosabb ösztönzőként megjelölt állami támogatások (közvetlen – pályázati – támogatások és K+F adókedvezmények) mennyire ismertek a vállalkozások körében, illetve ezek igénybevételének milyen akadályai, korlátai vannak.

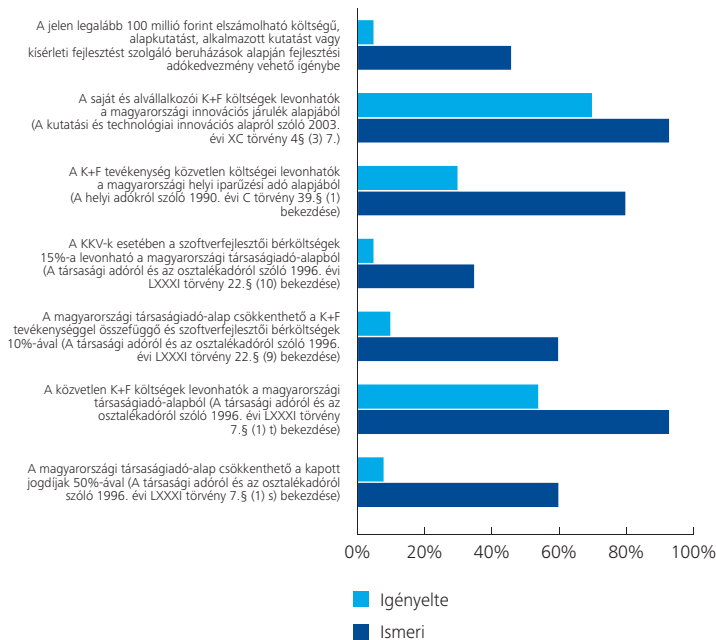
Felmérésünk rávilágított, hogy átlagosan a cégek 35-40 százaléka ismeri a K+F pályázati lehetőségeket, azon belül is elsősorban az EU társfinanszírozott és a hazai K+F pályázatokat. A pályázati támogatásokat a válaszadók alig 10 százaléka vette igénybe, ennek okát a pályázatokat ismerők alapvetően abban jelölték meg, hogy cégpolitikából, illetve üzleti filozófiából adódóan nem vesznek igénybe pályázati támogatásokat. Ezen túlmenően a K+F pályázatok igénybevételét jellemzően az egyes pályázatok esetében elvárt új munkavállalók felvételének feltétele korlátozza, de gyakran jelenik meg akadályként, hogy egy K+F projekt eredményei, létszámgigénye több évre előre nehezen tervezhető.

Kérjük, jelölje meg, mely támogatásokat ismeri/vette már igénybe az alábbiak közül. (Adatok a válaszadók százalékában. Több válasz is lehetséges volt.)

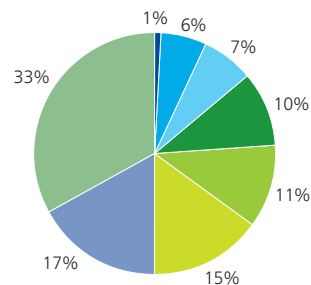
A pályázati lehetőségekhez képest az adókedvezmények ismertsége jóval nagyobb volt a megkérdezettek körében: a vállalatok 70 százaléka jelezte, hogy ismeri az adókedvezményeket, ezen belül az egyes adó- és adóalapkedvezmények ismertségének mértéke 35-90 százalék között oszlott el. A legismertebb és egyben leggyakrabban igénybe vett adókedvezmények a magyarországi innovációs járulék alapján levonható K+F költségek és a magyarországi társaságiadó-alapból levonható közvetlen K+F költségek. A társaságok legkevésbé a KKV-k esetén a társaságiadó-alapból levonható 15 százalékos szoftverfejlesztői bérköltségeket ismerték (ennek oka lehet az is, hogy a megkérdezetti kör jellemzően a nagyobb árbevételű vállalatok közül került ki). Hiába ismerik viszont viszonylag nagy arányban, a társaságok mégsem tudják alkalmazni (vagy nem alkalmazzák) a 100 millió forintig elszámolható költségű alaputatást, alkalmazott kutatást vagy kísérleti fejlesztést szolgáló beruházások alapján igénybe vehető fejlesztési adókedvezményeket, illetve kevésbé gyakran csökkentik a magyarországi társaságiadó-alapjukat a K+F tevékenységgel összefüggő és szoftverfejlesztési bérköltségek 10 százalékával vagy a kapott jogdíjak 50 százalékával.

Kérjük, jelölje meg, mely adókedvezményeket ismeri/vette már igénybe az alábbiak közül. (Adatok a válaszadók százalékában. Több válasz is lehetséges volt.)

A K+F adókedvezmények igénybevételénél ennek megfelelően nem a kedvezmények ismertsége jelent akadályt; az adókedvezmények igénybevételének kockázatát abban látják inkább a cégek (a válaszadók 33 százaléka nyilatkozott így), hogy nem ismerhetik előre az adóhatóság álláspontját a konkrét tevékenységek K+F jellegének megítélése kapcsán. A cégek szerint a K+F adókedvezmények igénybevételének további akadályát jelenti a tevékenységek besorolása és minősítése körüli bizonytalanság, valamint még a nyilvántartási-, elszámolási-, időkimutatási rendszerek alkalmatlanságával kapcsolatos belső korlátok.

A K+F adókedvezmények igénybe vételével kapcsolatban mely állítást érzi magára nézve igaznak?

- Nem igazán ismerem a K+F adókedvezményeket
- Nem tudom, hogy milyen módszerekkel kezelhetők a tevékenységek K+F minősítésével kapcsolatos kockázatok
- Tudom, miként ítéltető meg az egyes tevékenységek K+F jellege, de a bevallási/költségelszámolási/munkaidő-kimutatási stb. rendszereim nem tudják megfelelően kezelni/alátámasztani a K+F tevékenységekhez kapcsolódó költségeket
- Nem válaszolt
- Ismerem a K+F adókedvezményeket, de nem tudom pontosan, milyen tevékenység minősülhet K+F tevékenységnek, illetve a tevékenység K+F jellege hogyan ítéltető meg
- Úgy vélem, hogy cégem nem folytat K+F adókedvezmények igénybe vételére jogosító K+F tevékenységet/projektet
- Egyéb
- Nem igazán ismerem az adóhatóság álláspontját a K+F adókedvezményeket illetően, ezért kockázatosnak tartom ezen adókedvezmények igénybevételét

N=72

A felmérés tanulságai

A Deloitte Zrt. Magyarországon működő közepes- és nagyvállalatok megkérdezésével készített **Vállalati K+F Jelentés 2011** felmérése szerint a cégek egyelőre nem tervezik K+F tevékenységgel kapcsolatos ráfordításaik jelentős mértékű növelését. A vállalati szektor bevonása ugyanakkor elengedhetetlen ahhoz, hogy 2020-ig teljesülhessen az a kiemelt kormányzati cél, hogy Magyarország GDP-arányos K+F ráfordítása 1,8 százalékra emelkedjen. Habár a fentiek ismeretében a közvetlen támogatások és adókedvezmények ismertségét célszerű tovább növelni, nem szabad azt feltételezni, hogy ez önmagában változást hozhat a vállalati K+F ráfordítások növekedésében. Ehhez az ösztönző rendszernek a vállalati igényeket is erőteljesen szem előtt tartó átértékelésére és megfelelő módosítására lenne szükség.

Mindez azért is aktuális, mert egyre inkább erősödik az országok közötti verseny a multinacionális cégek K+F központjainak "letelepítéséért", számos európai és Európán kívüli ország tervezi az ösztönző - támogatási és K+F adókedvezményes - rendszer bevezetését, vagy vonzóbbá tételét.

Kapcsolat

Dr. Márkus Csaba

Igazgató

K+F és állami támogatások

Deloitte Zrt.

Tel: +36 (1) 428 6793

E-mail: csmarkus@deloittece.com

1068 Budapest, Dózsa György út 84/C.

Látogasson el honlapunkra: www.deloitte.hu

Deloitte név az Egyesült Királyságban "company limited by guarantee" formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.

A Deloitte számos iparágban nyújt könyvvizsgálati, valamint adó-, vezetési és pénzügyi tanácsadási, kockázatkezelési és jogi szolgáltatásokat (ügyfeleinknek együttműködő ügyvédi irodánk, az Ember és Szarvas Ügyvédi Iroda nyújtja a jogi tanácsadási szolgáltatásokat) állami és magáncégek részére egyaránt. Több mint 150 országban jelen lévő hálózatán keresztül a Deloitte világszínvonalú szakértelemmel és a helyi igényeknek megfelelő szakudással felvértezve áll ügyfelei rendelkezésére világszerte. A Deloitte megközelítőleg 170 000 szakértője egytől egyig arra törekszik, hogy a kiválóság mércéjévé váljon.